

Bijzondere terugmelding van een Havik.

J. Doevendans

Ooit een ring gevangen?

Vang eens een ring!

Havik onbeschadigd weg, ring 7.063.191 blijft.

Hoe kan dit?

Het is 8 oktober 1999, 'n vrijdag. Na 'n drukke week zet ik 's ochtends bij de Groningse waddenkust in alle rust 5 mistnetten op in een voormalige eendenkooi, 3 van 15m en 2 van 9m. De wind beweegt de bomen en er valt al blad, maar de eerste koperwieken en goudhanen ontgaan me niet. Het zal mij benieuwen wat het vandaag weer oplevert!

En inderdaad, zo tegen sluitingstijd, ben ik zeer tevreden. Het gebeurt toch niet vaak dat je een Havik-vrouw vangt, zeker niet een geringde! Maar tegelijkertijd ben ik hoogst verbaasd en lichtelijk verbolgen. Aktie-foto's had ik gewild, dia's, of nog liever: 'n camera voor reality-TV. Dit alleen maar om mij duidelijk te maken HOE het in hemelsnaam mogelijk is dat ik ring 7.063.191 in handen heb zonder dat ik de Havik-vrouw die erbij hoort, heb gemeten, gewogen, laat staan: heb aangeraakt!

Gerrit Speek zei direct "dat kan niet". Ja, logisch, dat zou ik ook gezegd hebben. Maar wat vindt u? Moet ik weer in wonderen gaan geloven en vaker naar de kerk? Moet mijn vertrouwen in het onmogelijke een aantal tandjes hoger worden gezet?

Een aantal hypotheses als mogelijke oplossing van deze bijzondere terugmelding volgen aan het eind, eerst krijgt u van mij de feitelijke gebeurtenis, naar beleefde waarheid, voorgelegd.

Vlakbij de ingang van de kooi staat netje 1, 'n 9 meter. Omdat ik daarin, binnen een jaar tijd, zo rond het middaguur al 2 sperwers en een buizerd heb gevangen is dit altijd het laatste netje dat dicht gaat. Zo ook op vrijdag 8 oktober.

Ik sta bij het voorlaatste op te breken net, een 15 meter net dat dieper de kooi in staat, in het verlengde van netje 1, tot aan het water. Dan

hoor ik opzij van me het typische geflapper. Ik kijk en zie een grote lummel die netje 1 en de ringstokken hevig doen bewegen. "De Havik" schiet er door mijn geest (ik zag haar al eerder die ochtend).

Met de best geachte, iets omtrekende, non-bewegingen "wandel" ik, gekromd, naar net 1, me vlak mij het net breed makend en de havik tussen mij en het net inhoudend. De laatste meters, vanaf het midden van het net, moet ik, vanwege de boompjes, in de lengte van het net afleggen, in de richting van die grote lummel in het voor kleinere vogels bedoelde net. Tot mijn schrik zie ik dan in een verbazende rust het volgende moment (inderdaad) een Havik plots naast het net staan, met de staart naar me toe, en me toch, omkijkend, strak in de ogen ziend.

Links van mij en de Havik staat het net, rechts en voor ons dichte meidoorns. "Je komt er hier niet langs maat" denk (en hoop) ik. En dat doet ze ook niet. Gelukkig stijgt ze ook niet recht omhoog, de vrije lucht in. Wel draait ze het hoofd van me af en hipt, gebukt, onder de zó dichte meidoorn achter het net dat ze volgens mij niet weg kan. Zonder te beseffen dat het me beide

ogen en neuskrassen kan kosten duik ik in een reflex, met de armen en handen gestrekt, er achter aan. Dan blijkt ze er dus wel door te kunnen, mijn handen grijpen in het niets. Omkijkend zit ze dan al op de daar direct achter liggende, prachtig bemoste, omgewaaide Grauwe abeel-stam. Samen hebben we opnieuw "eeuwig durend" oogcontact, ze schudt zich, en weg is ze.

"Chips, jammer dan" denkend kruip ik achteruit onder de Meidoorn vandaan, me verbazend hoever je daar "zomaar" onder kunt komen. Als overspronggedrag begin ik direct, quasi nonchalant, het net te fatsoeneren, kleine takjes eruit te halen en te onderzoeken hoeveel het kapot is. Dat valt heel erg mee. Dan zie ik, ongetwijfeld met pupillen groter dan Marilyn Monroe ze ooit gehad heeft, ongeveer in het midden van het derde netbaantje van onder, ring 7.063.191 hangen!!!! "De ring, de ring hangt in het net, dit kan niet" schiet het door me heen. Maar het moet kunnen, bijna pinkdik wijkend hangt er een ring in het net, mysterieus bungelelend aan 5 tot 6 maasdraadjes van mijn jaren oude VT 9 meter mist-net! Vlak daarbij zit dan toch een

vuistgroot gat in het net, niet groter. De spanlijnen zijn onbeschadigd.

Van de schrik en verbazing bekommend loop ik, met de ring op mijn lip, triomfantelijk naar de auto en bel het thuisfront om de gebeurtenis kwijt te worden.

Een dag later bel ik Gerrit omdat ik "een terugmelding niet in POOT kwijt kan".

Eerst zegt hij dat dit dus een "alleen ring gevonden -terugmelding wordt".

"Geen sprake van" sputter ik tegen. Dan zegt hij "Doe maar op een ouderwets formulier + het hele verhaal, als bijzondere terugmelding". Waarvan bij deze akte.

Ter bevrediging verneem ik graag uw mening over hoe dit kan.

Als mogelijke hypothesen opper ik:

- de ring is niet sluitend omgelegd;
- de Havik heeft eerder ergens anders met zijn ring "vast"gezet, waarop deze is gaan wijken;
- 6 netmaasjes kunnen ongelooflijk sterk zijn en een 9 m. net kan zonder ernstig vastgehouden te worden voldoende weerstand bieden;

- 13 mm. aluminium ringen zijn dermate zwak dat ze "verloren" kunnen raken, misschien wel vaker als we zouden denken;
- er is een andere plausibele verklaring, namelijk

De vogel werd van een ring voorzien op 5 juni 1988 als pull, vrouw te Asten in Noord-Brabant door de heer Erkens sr. en is na die datum nooit meer teruggevangen.

Ik kan u tot slot verzekeren dat ik zeer helder de dame in kwestie lang genoeg geheel scherp in beeld heb gehad om er van overtuigd te zijn dat ze onbeschadigd het wetenschappelijk onderzoek heeft verlaten. "In leven en welzijn", doch niet meer geringd.

Reakties welkom.

Jan Doevendans
Verl. Grachtstraat 12a
9717 GG Groningen